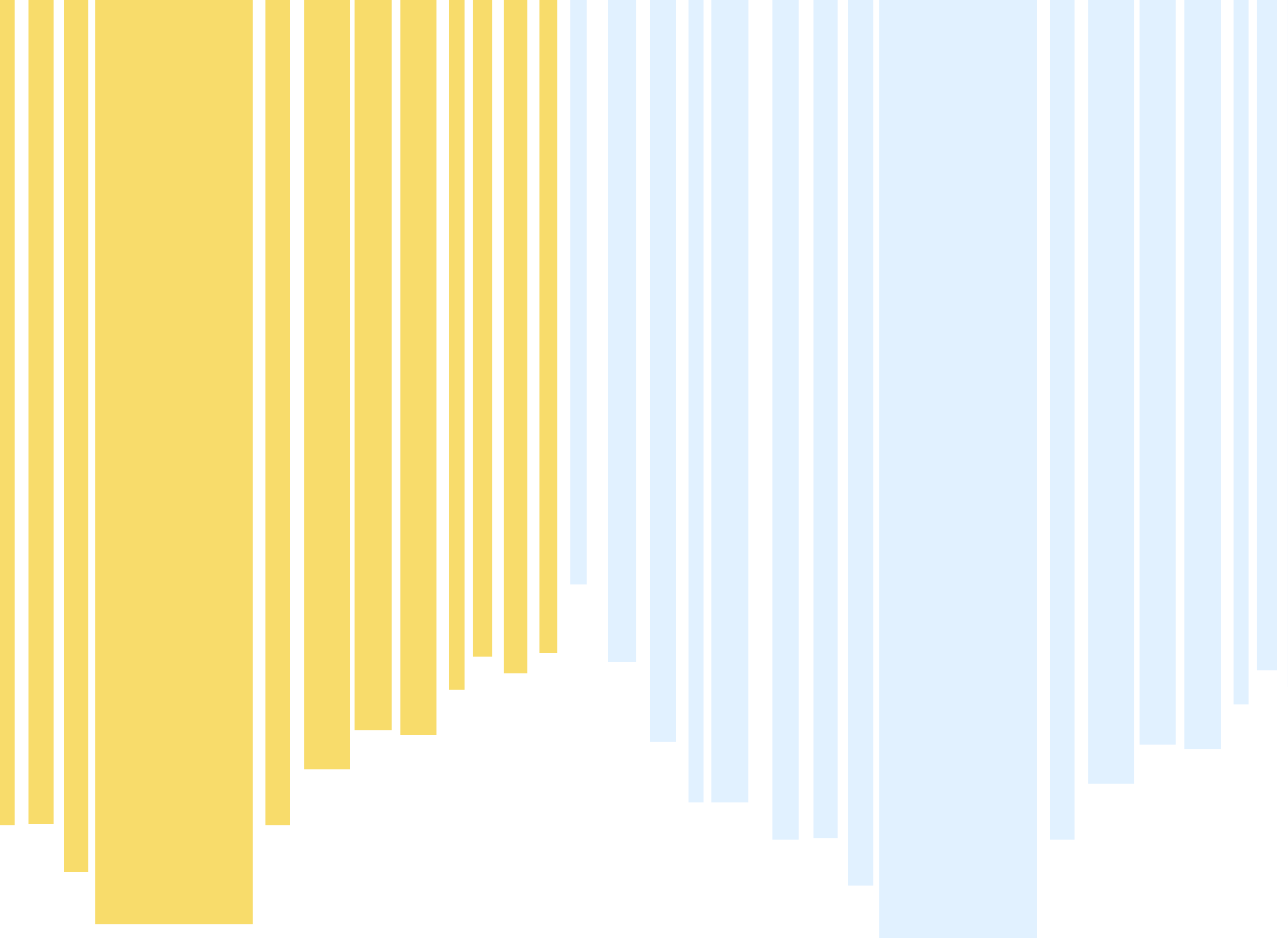

HORIZON EUROPE

Rámcový program pre
výskum, vývoj a inovácie
2021 - 2027

HORIZON

Europe

Úvod

Nadchádzajúci rámcový program EÚ na podporu výskumu a inovácií s názvom Horizon Europe (HEU) je súčasťou komunitárnych programov EÚ, princípom ktorých je zníženie počtu sprostredkovateľov medzi poskytovateľom a príjemcom grantu. Príprava výziev, ich zverejnenie, prijímanie žiadostí o grant, ich hodnotenie, ako aj komunikácia prebieha priamo s Európskou komisiou (EK), resp. s jej výkonnými agentúrami. HEU teda patrí medzi priamo riadené programy rovnako, ako napr. programy Erasmus+, LIFE, COSME, CEF, Digital Europe a ďalšie.

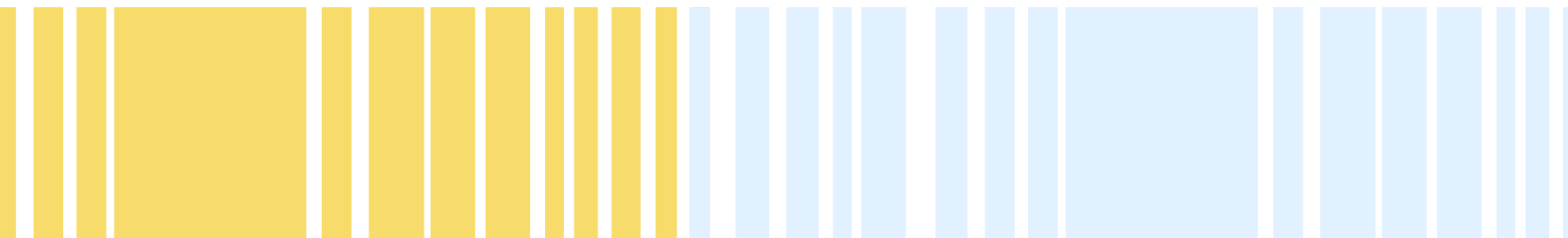
Horizon Europe je už 9. rámcovým programom EÚ **pre výskum a inovácie**, navrhnutý na obdobie rokov 2021 - 2027, ktorý nadväzuje na doterajší program Horizont 2020 (H2020). Príprava Strategického plánu pre HEU na obdobie 2021 – 2024 v súčasnosti prebieha a mal by byť prijatý pred koncom roka 2020. Z toho vyplýva, že **všetky informácie, ktoré Vám sprostredkovávame, sú pred ich finálnym schválením.**

V súčasnosti získava pojem „**synergie**“ nielen v HEU, ale aj medzi jednotlivými prvkami akejkoľvek verejnej finančnej podpory čoraz väčší význam. Cieľom synergií nie je iba kombinovať financovanie projektov z rôznych zdrojov, ale kombinovať ho tak, aby bola dosiahnutá ich čo najväčšia komplementarita, efektivita a dopad. Kombinácia podpory z komunitárnych programov je možná napr. so zapojením EŠIF (Európske štrukturálne a investičné fondy) a iných verejných zdrojov, samozrejme, pri dodržaní pravidla, že každý výdavok môže byť preplatený iba raz. Príkladom konkrétnych synergií medzi programom H2020 a EŠIF bola výzva Ministerstva hospodárstva SR zameraná na podporu projektov, ktoré získali ocenenie Seal of Excellence v SME Instrument/EIC Accelerator.

Otázke synergií sa venuje aj európska legislatíva, ktorá stimuluje spoluprácu aj medzi jednotlivými generálnymi riaditeľstvami (DG) EK. Ako praktický príklad môžeme uviesť spoluprácu medzi DG pre výskum a inovácie a DG pre regionálny rozvoj, ktorej výsledkom je modifikácia pravidiel, na základe ktorých bude možné flexibilnejšie financovanie všetkých projektov, ktoré získali ocenenie Seal of Excellence.

Väčšina členských štátov EÚ využíva synergie a komplementárne financovanie aj na financovanie projektov z nástrojov ako Maria Skłodowska-Curie Actions (MSCA) Co-fund alebo na financovanie účasti v partnerstvách zameraných na výskum a inovácie.

EK sa na základe svojich skúseností s implementáciou programu H2020 snaží o zjednodušenie procesu riadenia a implementácie HEU.

HORIZON EUROPE

Rozpočet HEU je navrhnutý vo výške 80,9 mld EUR a jeho štruktúra je nasledovná:

1. pilier – Excelentná veda bude mať za cieľ posilniť a rozšíriť excelentnosť vedeckej základne Európskej únie (EÚ) a naďalej podporovať projekty hraničného výskumu, a to prostredníctvom nástrojov Európskej rady pre výskum (European Research Council/ERC), akcií Marie Skłodowska – Curie (MSCA) a opatreniami, zameranými na rozvoj a využitie výskumných infraštruktúr;

2. pilier – Globálne výzvy a konkurencieschopnosť európskeho priemyslu bude podporovať priemyselné technológie a transformáciu priemyslu. Vnútorne pozostáva zo 6 klastrov, niekoľkých plánovaných partnerstiev a výskumno-inovačných misí;

3. pilier – Inovatívna Európa bude podporovať prelomové riešenia, ktoré prispievajú k budovaniu trhu a ekosystémov priaznivých pre inovácie, prostredníctvom Európskej rady pre inovácie (European Innovation Council/EIC), opatreniami v rámci Európskych inovačných ekosystémov a Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT).

EK zároveň navrhuje rozšírenie opatrení, ktoré by mali byť určené členským krajinám EÚ so slabšími výskumno-inovačnými výsledkami, medzi ktoré patrí aj Slovensko. Tieto opatrenia by mali patriť pod horizontálnu časť programu, ktorá bude niesť názov **Rozširovanie účasti a posilnenie Európskeho výskumného priestoru** (Widening Participation and Strengthening the European Research Area). Pre túto časť programu navrhuje EK vyčleniť až 2.1 mld. EUR. Z tejto sumy by sa malo prerozdeliť

1.7 mld. EUR pod zložku **Rozširovanie účasti a šírenie výnimočnosti** (Widening participation and spreading excellence), ktorá by mala združovať doterajšie schémy Teaming, Twinning, ERA Chair a COST.

Klastre (clusters)

Z uvedenej štruktúry programu HEU je zrejmé, že pilier 2 – **Globálne výzvy a konkurencieschopnosť európskeho priemyslu** – bude rozdelený do 6 nasledovných klastrov:

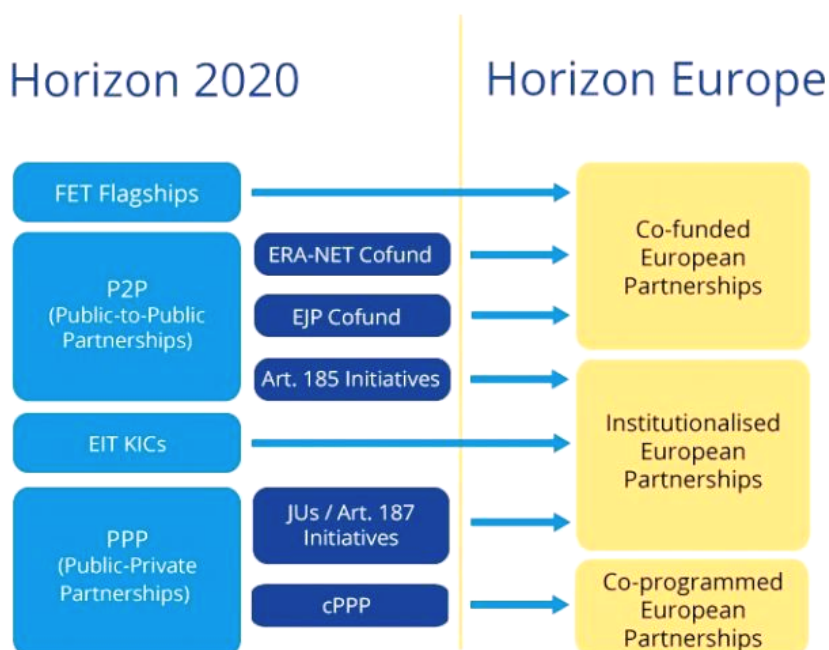
- Klastre 1 – Zdravie;
- Klastre 2 – Kultúra, kreativita a inkluzívne spoločnosti;
- Klastre 3 – Občianska bezpečnosť pre spoločnosť;
- Klastre 4 – Digitalizácia, priemysel a vesmír;
- Klastre 5 – Klíma, energie a mobilita;
- Klastre 6 – Potraviný, biohospodárstvo, prírodné zdroje, poľnohospodárstvo a životné prostredie.

SR nominuje za každú tematickú oblasť programu svojich **národných delegátov**, ktorí budú zastupovať Slovensko a presadzovať do prípravy výziev agendu, ktorá reflektuje smerovanie a potreby slovenského výskumu a inovácií. K svojej činnosti si môžu prizvať ďalších expertov.

Európske partnerstvá v oblasti výskumu a inovácií (partnerships)

Partnerstvá budú tvoriť integrovanú súčasť piliera 2 a ich fungovanie bude viac-menej rovnaké ako v programe H2020. Pre partnerstvá môže byť vyčlenený rozpočet až do výšky 50% celého rozpočtu piliera 2. Partnerstvá môžu zahŕňať širokú škálu aktivít – od financovania výskumných a inovačných projektov, aktivít zameraných na regulačné otázky, podporu uvedenia inovácií na trh až po spoluprácu s užívateľmi pre vytváranie synergií s národnými a regionálnymi programami. Nutnosťou bude dlhodobý záväzok zúčastnených partnerov, flexibilita pri implementácii partnerstva, súlad, koordinácia a komplementarita s ďalšími komunitárnymi, národnými a regionálnymi iniciatívami alebo partnerstvami a misiami. Nové rozdelenie bude slúžiť na podstatné zníženie počtu partnerstiev. V porovnaní so súčasným počtom približne 120 bude ich počet v HEU znížený na predpokladaných 49. Partnerstvá však budú mať širší súbor aktérov s väčším dosahom a lepšou viditeľnosťou a zvýšenou transparentnosťou. Prispejú tiež k väčšej otvorenosti európskych ekosystémov vedy, výskumu a inovácií.

Porovnanie partnerstiev v programe H2020 a HEU

Partnerstvá budú mať tri rôzne formy:

1. Spoločne programované (Co-programmed)

Takýto typ partnerstva bude fungovať na základe spoločného memoranda o porozumení alebo na základe zmluvného vzťahu schváleného medzi EÚ, členskými krajinami EÚ/asociovanými krajinami a/alebo súkromnými subjektmi. Memorandum bude špecifikovať ciele partnerstva, finančné alebo nefinančné záväzky jednotlivých partnerov, kľúčové indikátory výkonnosti a dopadu a očakávané výstupy. Svojou povahou tento typ partnerstva zodpovedá súčasným zmluvným partnerstvám verejného a súkromného sektoru (cPPP). Partneri v tejto forme partnerstva vykonávajú úlohy pomerne nezávisle.

2. Spoločne financované (Co-funded)

Tento typ partnerstiev bude založený na grantovej dohode medzi EK a konzorciom partnerov v nadväznosti na vyhodnotenie otvorenej výzvy, na základe ktorej bude podaný návrh na spoločne kofinancovaný program (po vzore súčasných ERA-NET, EJP Cofund a FET Flagships). Program musí špecifikovať ciele, indikátory, výstupy, finančné a/alebo iné záväzky partnerov a plán aktivít. Partneri sa zaväzujú k peňažným alebo nepeňažným príspevkom. Typickými partnermi v konzorciu budú zástupcovia riadiacich orgánov a poskytovateľov finančných prostriedkov určených na výskum a inovácie. Partnermi môžu byť aj nadácie a možné bude zapojenie partnerov z tretích krajín. Aktivity môžu zahŕňať výskum, inovácie, networking, pilotné akcie, školenia a pod. Grantová dohoda s EK bude uzatvorená na 5 – 7 rokov a miera kofinancovania zo strany EK bude 30% (v oprávnených prípadoch môže byť aj vyššia).

3. Inštitucionalizované (Institutionalised)

Tieto partnerstvá sa vykonávajú na základe článkov č. 185 alebo 187 Zmluvy o fungovaní EÚ. Jednotlivé výskumné a inovačné programy sa budú realizovať niekoľkými členskými krajinami formou spoločných podnikov alebo znalostných a inovačných spoločenstiev (Knowledge innovation communities/KIC). Partnerstvo je podmienené účasťou min. 40% členských štátov EÚ a ich príspevok musí tvoriť min. 50% z celkového rozpočtu partnerstva. Členské štáty môžu prispievať finančne alebo nefinančne, napr. inštitucionálnym financovaním verejnej výskumnej inštitúcie, ktorá v rámci partnerstva realizuje výskum. Verejno-verejné partnerstvá vo výskume a inováciách predstavujú sieť verejných organizácií (ministerstvá, finančné agentúry, manažéri programov) zo zainteresovaných krajín v rámci EÚ aj mimo nej, ktoré spájajú úsilie smerujúce k podpore výskumných činností v rámci dohodnutej vízie alebo programu. Na podobnom princípe fungujú aj partnerstvá, v ktorých ide o spojenie súkromného a verejného sektora a vytvorenie tzv. spoločných technologických iniciatív (JTIs), resp. spoločných podnikov. Medzi členov spoločného podniku patrí EK, neziskové združenie vedené priemyslom a členské /pridružené štáty. Malé a stredné podniky, výskumné organizácie vrátane univerzít a členovia spoločností sú vítaní, aby sa pripojili k priemyselným združeniam. JTIs organizujú svoj vlastný výskumný program a pridelujú finančné prostriedky na projekty na základe otvorených výziev.

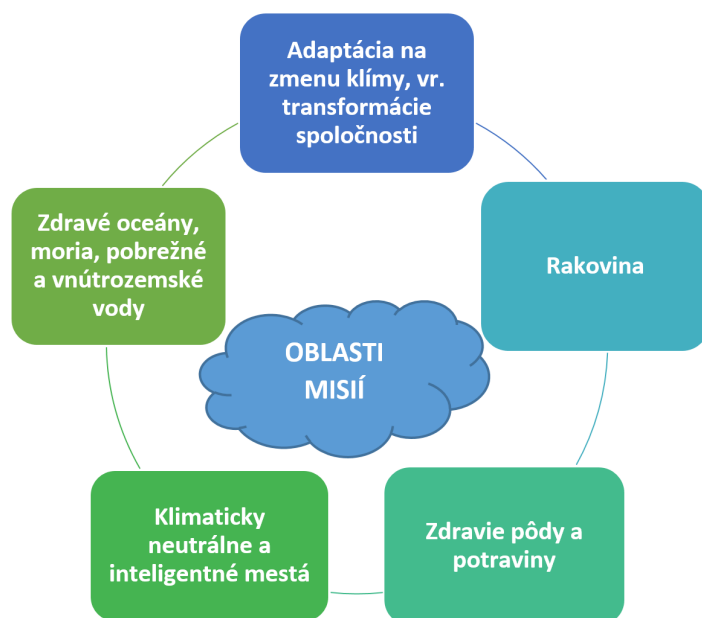
Oblasti pre potenciálne inštitucionalizované európske partnerstvá

Konsolidovaný zoznam 49 kandidátov na budúce Európske partnerstvá

Misie v oblasti výskumu a inovácií (missions)

Novinkou HEU sú tzv. misie v oblasti výskumu a inovácií. Ich cieľom je lepšie zosúladienie výskumu a inovácií v EÚ s potrebami spoločnosti a občanov, so silnou viditeľnosťou a vplyvom. Misia predstavuje portfólio medzidisciplinárnych činností so zameraním na dosiahnutie ambiciózneho, inšpiratívneho a merateľného cieľa v stanovenej lehote, ktorý má zásadný vplyv na spoločnosť, tvorbu politík a značnú časť populácie Európy. Misie budú podporovať rozvoj inovatívnych riešení, vedúcich k dosahovaniu vopred stanovených cieľov. Základnou charakteristikou misií je koordinovaný postup a vytvorenie kritického množstva zdrojov a kapacít do riešenia piatich uvedených oblastí. Konkrétne misie budú vyhlasované formou špeciálnych výziev v pilieri 2 – Globálne výzvy a konkurencieschopnosť priemyslu. Projektové návrhy v rámci týchto výziev budú hodnotené nielen na základne hodnotiaceho skóre, ale aj podľa toho, akou mierou prispievajú k dosiahnutiu špecifického cieľa misie. Na rozdiel od štandardných výziev, budú môcť hodnotitelia navrhnúť aj úpravy projektového zámeru.

Súčasťou každej misie je riadiaci orgán (Mission Board) zložený z 15 expertov. Poradnými orgánmi sú tzv. Mission Assemblies pozostávajúce z 22 – 30 členov.

SR budú reprezentovať v Mission Assembly za oblasť Zdravie pôdy a potravín doc. RNDr. Jaroslava Sobocká, CSc., ktorá pôsobí v Národnom poľnohospodárskom a potravinárskom centre (Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy).

V Mission Board za oblasť Adaptácie na zmenu klímy vrátane transformácie spoločnosti je Mgr. Jaroslav Myšiak, PhD. z Euro-Mediterranean Centre on Climate Change v Taliansku.

Zoznam členov Mission Assemblies

Zoznam členov Mission Board

Implementácia Horizon Europe

Hlavným cieľom implementačnej stratégie je maximálne možné zjednodušenie pravidiel a posilnenie transparentnosti a synergií medzi programami. Štruktúra projektového návrhu by mala ostať rovnaká, ako je tomu v H2020. Podávanie projektového návrhu, príprava grantovej zmluvy, jej podpísanie, komunikácia s partnermi projektu a s EK bude aj naďalej prebiehať elektronicky prostredníctvom Funding & Tenders Portal. Očakáva sa však, že by mal prejsť menšími zmenami, ktoré zlepšia jeho funkcionálnosť.

Typy projektov

V rámci HEU bude možné, tak ako v H2020, podávať rôzne typy projektových zámerov/žiadostí o grant. Od zvoleného typu závisí výška podpory, hodnotiace kritériá a rozsah oprávnených aktivít:

- **Inovačné aktivity/Innovation actions (IA).** Tieto projekty súvisia s výrobnými zámermi a dizajnom nového alebo podstatne vylepšeného výrobku, procesu alebo služby. Konkrétne môžu byť zamerané na tvorbu prototypu, jeho testovanie, predstavenie na trhu, overenie procesov v sériovej výrobe a pod. Výška podpory je 70%, v prípade neziskových organizácií až 100%.
- **Výskumné a inovačné aktivity/Research and innovation actions (RIA).** Jedná sa o projekty, ktoré súvisia s overením uskutočniteľnosti nových alebo vylepšených výrobkov, procesov, služieb alebo riešení, a to od základného a aplikovaného výskumu, cez vývoj technológie, testovanie, až po overenie prototypu v laboratórnych alebo simulovaných podmienkach. Výška podpory je 100%.
- **Koordinačné a podporné aktivity/Coordination and support actions (CSA).** Projekty súvisia so štandardizáciou, networkingom, šírením a využitím výsledkov projektu a tvorbou povedomia o výrobku, procese alebo službe. Výška podpory je 100%.

Hodnotenie

Existujúce hodnotiace kritériá (excelentnosť, dopad, implementácia) ostávajú v platnosti a v princípe rovnaké ostávajú aj hodnotiace otázky a systém vzdialeného hodnotenia žiadostí niekoľkými expertmi. Samotná kvalita žiadateľa by už nemala byť posudzovaná pri hodnotení tzv. operačnej kapacity žiadateľa, ale mala by sa stať súčasťou kritéria implementácia. V rámci tohto kritéria sa tiež plánuje zjednodušenie hodnotenia riadiacich štruktúr a procesov.

V EIC Accelerator sa uvažuje sa aj o zavedení viacstupňového hodnotenia žiadostí o grant:

- **Skríning nápadov** (max. 5 stranový dokument + 10 stranová prezentácia + 3 min. video);
- **Plná žiadosť o grant** (tematicky nezmenená oproti dokumentu, ktorý sa posielal na hodnotenie skríningu nápadov v rozsahu max. 30 strán);
- **Interviews**, ktorých cieľom je poskytnúť žiadateľom možnosť vysvetliť prípadné nejasnosti v žiadosti, preukázať kvality kľúčových členov tímu, pripravenosť na komercializáciu a pod.;
- EK zvažuje tiež pilotné testovanie schémy, v ktorej budú môcť **žiadatelia reagovať na individuálne komentáre hodnotiteľov** ešte pred uskutočnením konsenzu ohľadom finálneho bodového ohodnotenia žiadostí.

EK tiež plánuje otestovať koncept tzv. slepého hodnotenia (blind evaluation), v ktorom bude identita organizácie žiadateľa anonymná, a to z dôvodu odstránenia predpojatosti a nedôvery voči žiadateľom z krajín so slabšími výskumno-inovačnými výsledkami.

Šírenie a využitie výsledkov projektov

Cieľom HEU je priniesť viditeľné dopady vo vedeckej, technologickej, ekonomickej a sociálnej oblasti. Pre dopad výsledkov projektov je podstatné, ako EK nastaví pravidlá pre šírenie (dissemination) a využívanie výsledkov (exploitation) projektu. EK presadzuje, aby čo najviac výstupov výskumných projektov bolo dostupných v režime **otvorenému prístupu** (open access). V kategórii recenzovaných článkov bude chcieť urýchliť prechod k otvorenému prístupu k nim.

Kontroly a audit

Spoločná auditná služba (Common Audit Service/CAS) zverejnila na Funding and Tenders Portal svoje postupy, ktorými sa jej audítori riadia. To dáva prijímateľom väčšiu istotu pri implementácii, resp. reportovaní projektov.

EX-ANTE kontroly vykonáva EK prostredníctvom finančných výkazov, ktoré prijímatelia vyplňajú počas realizácie projektov. Súčasťou ex-ante kontrol je aj Osvedčenie o finančných výkazoch (Certificate on Financial Statements/CFS). Toto osvedčenie vydáva nezávislý audítor a potvrdzuje ním, že vykázané výdavky projektu korešpondujú so schváleným rozpočtom projektu, účtovníctvom prijímateľa a s finančnými pravidlami programu.

V HEU ostane zachovaná možnosť, aby si príjemcovia, ktorí využívajú priemerné osobné náklady, dali overiť správnosť svojej metodiky prostredníctvom Osvedčenia o metodológii jednotkových nákladov (Certificate on the Methodology for Unit Costs/CoMUC).

EX-POST kontroly uskutočňujú audítori CAS náhodne. V závislosti od závažnosti ich zistení môže EK, okrem korekcií finančných výkazov, požadovať od príjemcu aj úhradu finančných a administratívnych pokút.

EK plánuje predstaviť Audit systémov a procesov (System and process audit/SPA) pre spoločnosti s veľkým počtom projektov. Cieľom SPA nie je klasická kontrola oprávnených výdavkov, ale celkové zhodnotenie fungovania kontrolného mechanizmu organizácie príjemcu. EK vychádza z predpokladu, že organizáciu je možné pokladať za dôveryhodnú, ak má dobre fungujúci kontrolný, riadiaci a rozhodovací systém. Pri SPA budú testované vybrané auditné transakcie na určitej vzorke finančných výkazov príjemcu a výsledkom bude zhodnotenie rizikovosti príjemcu. Príjemcovia s nízkou mierou rizikovosti budú mať výhodu napr. menšieho počtu kontrol, či vyšší finančný limit pre predkladanie osvedčenia o finančných výkazoch oproti štandardným 325 tis. EUR.

Fixné platby (lump sum)

EK zvažuje využívanie jednoduchších foriem vykazovania nákladov prostredníctvom fixných platieb. Cieľom je urýchliť čerpanie finančných prostriedkov a zredukovať administratívnu záťaž na strane EK a prijímateľa. Fixná platba sa môže použiť na celý projekt (ako napr. v nástroji SME Instrument fáza I) alebo iba na niektoré pracovné balíky (work package/WP) v rámci projektu. Tiež môže byť poskytnutá všetkým alebo iba niektorým partnerom projektu. Výhodou je, že na fixné platby neplatia žiadne pravidlá oprávnenosti na výdavky, nie je potrebné vypracovávať finančnú správu, s čím súvisí odstránenie potreby realizovať finančný audit. Fixné platby sú uhrádzané až po ukončení príslušnej aktivity, resp. po odovzdaní pravidelnej technickej správy (periodic technical report).

Kaskádové financovanie (cascade funding)

EK bude podporovať projekty, ktoré budú zamerané na zabezpečenie tzv. kaskádového financovania. Jedná sa o poskytnutie finančných zdrojov úspešnému žiadateľovi, ktorý ich bude prerozdeľovať iným záujemcom, predovšetkým z radov startupov a malých a stredných podnikov. Na takéto prerozdelenie bude musieť mať pripravený systém/mechanizmus vyhlasovania vlastných, tzv. „open calls“, hodnotenia, monitorovania projektov a vyplácania grantov. Kaskádové granty sa zvyčajne pohybujú v rozmedzí 50 – 150 tis. EUR pre jedného žiadateľa. EK počíta s tým, že sa takto zvýši miera čerpania a zjednoduší celý proces.

Praktické informácie

V novom programovom období EK zavádza vzorovú korporátnu modelovú grantovú dohodu, ktorá bude od roku 2021 pokrývať všetky priamo riadené programy, vrátane programu HEU. V oblasti obstarávania sa chystá zjednodušenie vo vzore dohody o grante – multi-beneficiary grant agreement (MGA), v ktorej by mal byť právnický text skrátený na 70% a viac by sa tam malo objaviť príkladov z praxe a vysvetlení.

Osobné výdavky

Viac ako 70% chýb zistených pri kontrolách projektov sa týka vykazovania osobných výdavkov. Za najvýznamnejšie novinky v oblasti osobných výdavkov je možné považovať:

- **Zavedenie dennej sadzby**, čo znamená, že nebude potrebné sledovať hodiny odpracované na projekte, ale iba dni zaokrúhlené na pol dňa;
- **Využitie fixného počtu 215 dní** ako jedinej možnosti pre výpočet ročných produktívnych dní. Ročné osobné náklady budú zahŕňať, tak ako v programe H2020, hrubú mzdu zamestnanca a sociálne a zdravotné poistenie hradené zamestnávateľom. Novo navrhovaný systém nahradí možnosti deklarovania produktívnych hodín, ktoré platia v H2020 (t. j. fixné produktívne hodiny – 1 720 hod., individuálne ročné produktívne hodiny, štandardné (priemerné) ročné produktívne hodiny);
- Ústup od povinnosti vychádzať z údajov posledného uzatvoreného účtovného obdobia. Prijímateľa budú mať možnosť využiť pre náklady vynaložené v priebehu prebiehajúceho kalendárneho roka tie dáta, ktoré sú k dispozícii v prebiehajúcom roku až do konca vykazovaného obdobia;
- Zrušenie dodatočnej odmeny (additional remuneration) vo výške 8 000 EUR v oblasti projektového odmeňovania (project-based remuneration);
- Osobné náklady prijímateľov s projektovým odmeňovaním (project-based remuneration) budú oprávnené do výšky osobných nákladov platených za účasť v národných projektoch. Návrh EK predpokladá, že do tohto výpočtu sa budú môcť zahŕňať aj odmeny, ktoré inštitúcia vypláca inak ako na základe objektívnych kritérií;
- Pracovné výkazy (timesheets) nahradia vyhlásenia o odpracovaných dňoch (declaration).

Etika

EK kladie veľký dôraz na dodržiavanie etických pravidiel, jednak v súvislosti s etickými otázkami spojenými s projektmi, ako aj v otázke výskumnej integrity. V prípade, že sa v projekte riešia eticky citlivé otázky, je nevyhnutné vypracovať „self assesment“, kde žiadateľ o grant zdôvodní potreby a adekvátnosť použitia napr. osobných dát, ľudských tkanív, ľudí, zvierat alebo vykonávania výskumu v tretích krajinách. Tiež je potrebné vyhodnotiť pomer záťaže a prínosu pre zúčastnených, opísať možné potenciálne následky realizácie projektu pre ľudskú dôstojnosť, spoločnosť, životné prostredie, kultúru alebo možnosti zneužitia výsledkov výskumu. Je teda potrebné preukázať schopnosť žiadateľa o grant citlivo ošetriť etické rozmery predkladaného projektu.

Pri samotnom výkone výskumu je potrebné dodržiavať najvyššie etické štandardy v oblasti integrity výskumu. V súčasnosti záväzným dokumentom Európskeho programu H2020 je „Európsky kódex etiky a integrity výskumu“, ktorý sa vzťahuje na výskum vo všetkých vedeckých a akademických oblastiach a ošetruje nielen také vážne porušenia vedeckej integrity ako sú: fabrikácia, falzifikácia a plagiátorstvo, ale aj porušenia dôvernosti, nepriznanie konfliktov záujmov a iných pochybných praktík. Skúsenosti z programu H2020 potvrdzujú, že aj keď žiadateľ v žiadosti uvedie, že etické otázky sa projektu netýkajú, pred podpisom zmluvy o grante to EK opätovne posúdi a môže požadovať doplnenie chýbajúcich informácií.

Obstarávanie

Jednoduchšie by mal byť nastavený aj proces obstarávania v inovačných riešeniach (PPI), predovšetkým pre zákazky s nízkou hodnotou a zmluvy, ktoré sú senzitivne z pohľadu bezpečnosti. Primárne však pre oblasť obstarávania platí, že prijímateľ (obstarávateľ a verejný obstarávateľ) sa musí riadiť národnou legislatívou.

Tretie strany

Špecifikom tretích strán je skutočnosť, že nepodpisujú grantovú zmluvu s EK. Zmluvný vzťah sa podpisuje medzi žiadateľom/partnerom projektu a tretími stranami. V H2020 existujú nasledovné typy tretích strán, ktoré sa predpokladajú aj v HEU:

- **Subdodávateľia a dodávateľia** za svoje tovary a služby fakturujú cenu, ktorej súčasťou je aj ich zisk. Musia byť uvedení v prílohe 1 žiadosti a ich zazmluvneniu prijímateľom/partnerom projektu predchádza proces obstarávania pri dodržaní podmienok efektivity (value-for-money). Ak v čase písania žiadosti nie sú známi, je potrebné popísať proces a spôsob ich obstarania.
- **Prepojené tretie strany** (linked third parties) – jedná sa o 3. strany, ktoré majú so žiadateľom/partnerom projektu dlhodobý právny vzťah (napr. dcérske spoločnosti) alebo zmluvu o spolupráci presahujúcu prácu na projekte H2020. Na realizácii aktivít projektu sa podieľajú a musia byť uvedené v žiadosti.
- **Nepeňažné príspevky tretích strán** za úplatu alebo zdarma (third party providing contribution, v H2020 známe in-kind contribution) – o nich hovoríme, ak zapožičiavajú napr. zamestnancov alebo vybavenie do projektu. Musia byť uvedení v žiadosti, avšak na realizácii aktivít projektu sa priamo nepodieľajú.
- **Medzinárodní partneri** sú partneri z krajín mimo EÚ, ktorí nemajú nárok na financovanie z EÚ a výdavky na realizácii projektu musia mať hradené z iných zdrojov. V žiadosti musia byť uvedení.

	Realizácia prác na projekte	Oprávnené výdavky	Súčasť prílohy 1 k žiadosti
Subdodávateľia	Áno	Cena	Áno
Dodávateľia	Nie	Cena	Nie
Prepojené tretie strany	Áno	Náklady	Áno
Nepeňažné príspevky tretích strán	Nie	Náklady	Áno
Medzinárodní partneri mimo EÚ	Áno	N/A	Áno

Podpora informovanosti o HEU na Slovensku

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR vytvorilo sieť národných podporných štruktúr pre HEU pozostávajúcu z:

- Národných delegátov;
- Kancelárie národných kontaktných bodov (National Contact Points/NCPs);
- Styčnej kancelárie SR pre výskum a vývoj v Bruseli (SLORD).

Národné kontaktné body a zamestnanci **SLORD** môžu byť nápomocní pri príprave výskumných a inovačných projektových zámerov/žiadostí o grant, pričom všetky uvedené aktivity sú pre potenciálnych žiadateľov bezplatné:

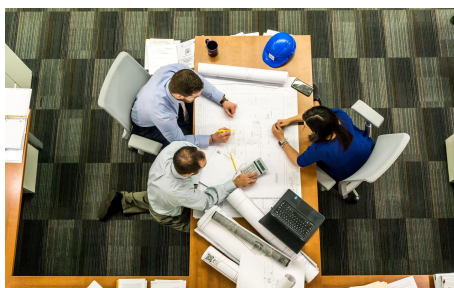
INFORMUJÚ

O európskych politikách a nástrojoch v oblasti výskumu a inovácií, vrátane otvorených a plánovaných výzvach

O udalostiach a aktualitách na úrovni EÚ i v SR

O podmienkach zapojenia sa do výzvy, o štruktúre a náležitostiach žiadosti a jej prílohách, ako aj o skúsenostiach/odporúčaniach externých hodnotiteľov

O praktických záležitostiach týkajúcich sa etiky, právnych a finančných otázok, ochrany práv duševného vlastníctva, freedom-to-operate, pomôžu naformulovať a zabezpečiť publikovanie „open access“ a i.

RADIA

Uskutočňujú pre-scanning napísanej žiadosti a vypracovávajú odporúčania na jej skvalitnenie

Pomôžu vybrať vhodného mentora v rozsahu cca 30 hodín

Pomôžu zaregistrovať organizáciu a vytvoriť konto žiadosti vo Funding & tenders portal

Zabezpečia účasť na podujatiach a rokovaní v Bruseli, s cieľom poskytnutia cielených a aktuálnych informácií o výzvach a možnostiach financovania výskumu a vývoja z európskych zdrojov

SPÁJAJÚ

Vyhľadávajú partnerov projektu a informujú o možnostiach zapojenia sa do medzinárodných konzorcií

Organizujú matchmakingové podujatia

Sprostredkovávajú kontakty a stretnutia v európskych inštitúciách a organizáciách pôsobiach v Bruseli

Poskytujú zasadacie priestory na organizáciu projektových stretnutí, seminárov, rokovaní a školení, vrátane poskytovania zázemia a logistickej podpory pre slovenské výskumné a inovačné inštitúcie v Bratislave aj v Bruseli

V období rokov 2021 – 2027 bude možné získať prostriedky na výskum, vývoj a inovácie aj z iných programov ako je HEU:

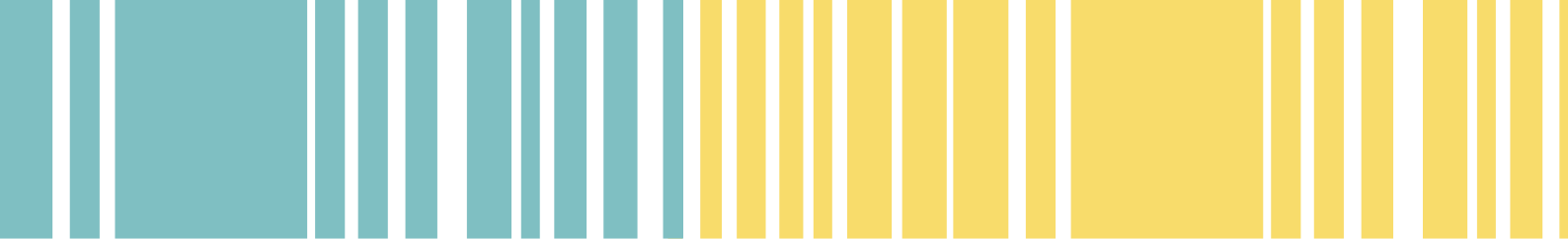
- **InvestEU** – program EÚ, ktorý by mal mobilizovať verejné a súkromné financovanie vo forme pôžičiek, záruk, vlastného kapitálu alebo iných trhových nástrojov na strategické investície do podpory výskumu a vývoja prostredníctvom osobitného “investičného okna”. Rozpočet je vo výške cca 15,3 mld. EUR, pričom program očakáva mobilizáciu dodatočných investícií vo výške viac ako 650 mld. EUR.
- **Kohézna politika EÚ** prispeje k výskumu a vývoju prostredníctvom zvýšeného dôrazu na inovácie a stratégie inteligentnej špecializácie (RIS3) a prostredníctvom ocenenia “Seal of Excellence”.
- **Európsky obranný fond** s rozpočtom vo výške cca 8 mld. EUR poskytne granty financované EÚ na projekty spolupráce, ktoré riešia nové a budúce hrozby obrany a bezpečnosti a prekennú technologické medzery.
- **Medzinárodný termonukleárny experimentálny reaktor (ITER)**, ktorý bude disponovať cca 6 mld. EUR.
- **Program Euratom** s rozpočtom cca 2,4 mld. EUR financuje výskum a odbornú prípravu v oblasti bezpečnosti výroby jadrovej energie.
- **Program Digitálna Európa (Digital Europe)** s rozpočtom cca 8,2 mld. EUR má za cieľ priniesť výhody digitálnej transformácie všetkým európskym občanom a podnikom. Program zvýši investície do vysoko výkonných počítačov a dát, umelej inteligencie, kybernetickej bezpečnosti a pokročilých digitálnych zručností. Podporí aj rozsiahle zavádzanie digitálnych technológií v rámci hospodárskych odvetví a podporí digitálnu transformáciu verejných služieb a podnikov.

Rýchly kontakt na NCP: **kvetoslava.papanova@cvtisr.sk**, T: **+421 917 733 509**
+421 911 558 890

Rýchly kontakt na SLORD: **andrej.kurucz@cvtisr.sk**, T: **+32 471 515 494**

<https://eraportal.sk/horizont-2020/narodne-kontaktne-body/>

<https://www.slord.sk/>

Vypracovala: Ing. Kvetoslava Papanová a kol.

Grafické spracovanie: Mgr. Nataša Dojčáková

© Centrum vedecko-technických informácií SR, Bratislava 2020

ISBN: 978 - 80 - 89965 - 40 - 3

Táto publikácia bola spracovaná v rámci implementácie národného projektu SK4ERA.

Zdroj obrázku na titulnej strane:

https://epws.org/wp-content/uploads/2019/07/FP9_Logo_en-1024x761.jpg

Centrum vedecko-technických informácií SR

Lamačská cesta 8/A

811 04 Bratislava

Slovenská republika

www.cvtisr.sk

www.eraportal.sk

